

הקדמה

א

טרם נדבר מענין הקונטרס הלזה ושמו ומהותו, נודיע מקודם בקיצור היותו אמרי צדל מעלול חברתנו הכנסיה לשם שמים המפורסמת מאד וריחה הטוב נודף ביה בעולם, אשר רכשה לה חיבת היראים ומשכה בעבותות אהבה וידידות לבות החרדים, ראוה גדולי הדור ויאשרוה, עיני העדה ויהללוה, ישישו וישמחו בה כל יודעיה ומכירה מחבבי התורה ולומדיה, וקנתה לה כתר שם טוב שם עולם, וגדול שמה בישראל, אהבת תורה ויראת שמים, אשר בשמה הטוב הלזה כלול כל מהותה ותוכיותה תשוקתה ומטרתה, להכניס אהבת אש דת תורה וזהר אור היראה הסהורה בלב בחורי ישראל ולקרנם לאבינו שבשמים. וכדי לבאר עד כמה הכנסיה הקדושה הזאת לשם שמים יסודה ואשיותיה אהבת תורה ויראת שמים המה באמת, נחוץ לדעת קצת מרום מעלת מיסדה, מי ירה אבן פנתה, מי יסרה ממסד ועד הספחות, מי הוא בריחה התיכון המברחה מן הקצה אל הקצה, ומי הוא עטרת ראשה ופאר כבודה מנהיגה ומדריכה.

אבי החברה מיסדה ומנהיגה

תפארת בנים אבותם, הישרים בלבותם ותמימים ביראתם והשלימים במדותם והנעימים במדברותם, איש אשר כח בו מאת השי"ת למשוך לבות בני אדם ולקרנם לאביהם שבשמים בחנו וחוט של חסד המשוך תמיד על פניו המאירים, פנים מסבירים, לבאי בשנים ולצעירים ולהשפיע עליהם שפע אהבת תורה ויראת שמים, שפע דרך ארץ מוסר ומדות, באמירה נעימה ובמשל וחידות, במקרא במשנה וגמרא, במדרש באגדה וסברא, הוא ניהו עטרת ראשו חודנו ותפארתנו, צמוד האש ההולך לפנינו, להאיר לנו את הדרך נלך בה ואת המעשה אשר נעשה, איש חיל איש אמת ירא א' שונא בצע חסידא קדישא מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה ויראת שמים אוהב למעלה ונחמד למטה, המפורסם לשם ולתהלה כשי"ת מורנו, מוה"ר ר' דוד יצחק שליט"א מרגליות, האיש הדגל מרבבה הלזה הוא הגבר הוקם על משמי מעל להקים עולה של תורה ולהרים מצב היראה ולהחזיקם בקרב בחורי ישראל עמוסי התלאות והוא הוא אשר ירה אבן פנת חברתנו הנכבדה.

התיסדות החברה הראשונה

כאשר הריגש השתנות העתים (זה כחמש עשרה שנה ויותר) אשר בחורי חמר הזכרנו בע"כ—מחמת כובד הגלות בעוה"ר שלא היה בידי הוריהם האפשריות יותר להסיפק צרכיהם—לצאת לשלוח ידם במסחר או במלאכה, תיכף מיד התחיל לחשוב חשבונו של עולם מה יהיה גורל הבחורים האלו חס וחלילה אם לא נחיש מהר לעזרתם ולתורותם את הדרך הטוב והיפה יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ כל עוד שקרובים המה עדיין לתורת ה' ויראתו, ותיכף התחיל בכל לבבו ובכל נפשו ובכל מאדו לקבוע עצים לתורה עם בחורים כאלה ויסד החברה הראשונה ברחוב טווארדע 8, וחפץ ה' בידו העלית וזכה לראות פרי טיב בעמלו, וזכה לקרב הרבה בחורי ישראל לתורה ויראת שמים ודרך ארץ עד ששגנו הטוב התחיל להיות נודף ברינו הטוב ולהתפרסם בקרב

הקדמה

ישראל, ואני רחש לבי דבר טוב להביא פה שתי דיגמאות מהדיגמאות הרבות שהראו עין בעין לדעת עד כמה הצליח ב"ה בזה, ועל פי שנים ערים ימים דבר, אבל אחד מבחור שהתחיל ללמוד שם אצל כבוד מורנו אאמור שליט"א ולקחת מאתו לקח טוב ומוסר השכל וצדק ומשפט ומישרים התחיל לראות בבני שינוי למעלותא בהנהגותיו בדרך ארץ ובכיבוד אב ואם ביותר. מעם אחד פגע אותו האב עצמו בשוק עם כבוד אאמור שליט"א ונדברו יחדיו ויאמר אליו בהתפעלות עצומה, וואָס וואָל איך אייך זאָגען איהר האָט מיר געגעבען אַ זוהן? שוב מעשה באיש אחד שפגע עמו בשוק ונדבר עמו הרבה מענן החברה וזאת אשר אמר לו, איהר האָט ב"ה אויפגישטעלט אַ פאָבריק פֿון יודען וכמה מכתבים הגיעו לידו עם תשואות חן וברכות הרבה יחילו על ראשו מאבות כמה תלמידים על עשותו מביניהם יראי ה'.

התיסדות החברה השניה

בשנת תרפ"ו יסד החברה השניה נאלעוויק 35 בביהמ"ד דטראקענהיים וכמעשהו בראשונה כן מעשהו בשניה לקרב גם בגלילות האלה בחורי ישראל לתורה ויראת שמים, וכמה יגיעות וטרחות נוראות היה לו בזה, בכל ערב וערב ומה גם בלילה ש"ק וביום השבת בא הנה עם אחוות תלמידים מהחברה הראשונה, והביא עמו חבילות חבילות של ספרים, ותיכף נהרו אליו בחורים הרבה ונתקברו ונדבקו אליו בדבק טוב ותיכף נראו הנצנים הטובים ופרחה גם הגפן השניה הבשילו אשכולותיה ענבים מלאים עסיס חיון הטוב המשמח א' ואנשים.

התיסדות החברה השלישית

כאשר עזרו השי"ת והעמיד החברה השניה על תלה ועל מכונה על יסוד חזק וקיים תיכף ומיד אור חיל והחליף כח ומקצה ירחים חמשה או ששה באותה שנה עדיין יסד החברה השלישית בפראגא באותו אופן עצמו שיסד השניה, ובהתחזקות עצומה ומס' הרבה הלך בכל ערב וערב ושבת ושבת עם אחוות תלמידים משתי החברות הראשונה והשניה גם יחד וחבילות חבילות ספרים לקח עמו גם התלמידים כלם אחוהי חורב התורה שניתנה בסיני ונתיסדה גם החברה השלישית ב"ה.

התיסדות החברה הרביעית

וזה כמו שנה נתיסדה ב"ה החברה הרביעית בפעלצעוויזנע הסמוך לפראגא. יצליח השי"ת דרכו ויברך חילו ויאמץ כחו ויחליץ עצמותיו. ויארץ בנעמיים ימיו לשנותיו, ויזכהו לשבוע מאתנו רב נחת ושובע שמחות, ולראות עטנו ועם כל ישראל יחד בישיבת ה' ונחמות ירושלים מהרה אכיר.